Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Hannu Ylänen

26.9.2022

Eduskunnan hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle (HE 73/2022) laeiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitto ry:ltä lausuntoa otsikon asiassa. EK kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa ja lausuu seuraavaa.

Ehdotetut muutokset ovat kannatettavina ja tervetulleita. Olemme itsekin nostaneet asiakaslähtöisyyden ja virastojen ja palveluiden aukioloaikojen lisäämisen esiin yhtenä tavoitteena muutama vuosi sitten julkaisemassamme Ketterä valtio -raportissa, jossa listattiin konkreettisia toimenpiteitä hallinnon ja hallintokulttuurin kehittämiseksi. Tavoitteemme mukaisesti ketterä valtio on joustava toimija, jolla on puhtia uudistusten läpivientiin toimintaympäristön haasteet huomioiden, antamatta niiden muodostua uudistusten esteeksi. Ketterässä valtiossa hallinto toimii asiakaslähtöisesti, ilman tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja byrokratiaa.

Hallinto on palvelutoiminto, jonka tehtävänä on tukea kasvua, uudistumista ja työllisyyttä. Ennustettavan ja lainmukaisen päätöksenteon ohella jokaisen viranomaisen on huolehdittava myös palveluidensa toimivuudesta, saavutettavuudesta ja asiakaskokemuksesta sekä omasta palveluasenteestaan. Virastojen aukioloaikoja on perusteltua vapauttaa – monille asiointi virastossa tai vaikkapa neuvolakäynti arkipäivänä virka-aikana on käytännössä mahdotonta. Viranomaisvalvonnan pitää olla valvottavalle oikeudenmukaista, tehokasta ja kustannuksiltaan kohtuullista. Katsomme, että valtion ja kuntien palveluiden aukioloaikoja on kustannusneutraalisti laajennettava asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Olisi tärkeää myös arvioida virastojen toimintaa asiakastyytyväisyyskyselyillä ja kehittää toimintaa saatujen tulosten pohjalta.

Valtion ja hallinnon rooli uudistumisen ja kasvun mahdollistajana on keskeinen. Hallinto toimii eri rooleissa, yhtäältä muutoksia kontrolloivana lupaviranomaisena tai sääntelijänä ja toisaalta muutoksiin kannustavana toimijana. Usein pullonkaulaksi ovat käytännössä osoittautuneet muutoksista päättämisen ja niiden toimeenpanon vaikeus sekä ajallinen kesto. Näistä syistä hallintoa ja hallintokulttuuria on tärkeää kehittää tukemaan nykyistä paremmin uudistumista ja kasvua. Edellä mainittujen tavoitteiden valossa nyt ehdotetut muutokset ovat tärkeitä, perusteltuja ja kannatettavia.